

עלון מס' 12

משיחות הרצי"ה זצ"ל

פרשת ויחי

אפרים ומנשה

בפרשתנו יש חידוש מיוחד ועניינו לכל הדורות. יעקב אבינו מצהיר כי "אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי" (פרק מח,ה) לאמור: כי מהיום – אפרים ומנשה (בני יוסף) יהיו כשני שבטים (שני צדדים) אך שתי הגדרות מיוחדות בסדר מלכות ישראל ובסדר נחלת ארץ ישראל. באשר הם שייכים מעתה למסגרת השלימה של בני יעקב, ושל הוראת יעקב "הקבצו ושמעו" (פרק מט,ב) – **כולכם!**

חיוו של יעקב אבינו מלאים ב"סיבוכים" **ללא סוף.** ההולכים ונמשכים מרגע לידתו עד לדבריו האחרונים "שיכל את ידיו" (פרק מח, יד) ה"סיבוכיות" הזו מופיעה גם בברכות שהוענקו לבנים. כאן אנו נוכחים לדעת כי ב'קונסטלציה' (מערך של תנאים ונסיבות בנוגע לעניין מסוים – מילון אבניאון) של השבטים, מופיעה הבחנה חדשה והיא אפילו בתוך 'המקור היסודי' של בני יוסף.

מאותה **תסבוכת סמלית** של "שיכל את ידיו" – מתבררים סדרם של מאורעות העתיד: היינו ראשון יהיה **משבט אפרים (יהושע)** – מנחיל הארץ ומעביר מסורת התורה ממשה) אשר יגדל...וזרעו יהיה מלוא הגויים" (פרק מח, יט) **ואחריו - ימלוך שאול** – ושניהם מבני **רחל**, עד אשר מגיעים אל העיקר, אל הפנימיות, למלכות **בית דוד** והוא משבט יהודה, דווקא מבני **לאה**.

יש להעמיק ולהבין את הידיעה המתקבלת כאן על כל היקפה.

כלומר, הורינו לדעת כי דווקא מזרעו של אפרים (בן יוסף, בן רחל!) תקום בריאה מיוחדת, המתוארת ככזו שזרעו מלוא הגויים' [כענין המסופר בספר יהושע על "שמש בגבעון דום" (פרק י"ב)] וד' ישמע לדיבורו של אדם המסוגל להשפיע על כל מהלך הטבע – שהרי הטבע עצמו נמשך **מהניסיות האלוקית.**

רק **אחריו**, יגיע תור מלכות יהודה – והוא הרי מבניה של לאה וכו' וכו'

בדרך זו יש לשוב לעיין ולהבין גם את כל המהלכים ההיסטוריים.

על פי "שיחות הרב צבי יהודה" (פרשת ויחי תשכ"א ז 3) להרב שלמה אבינר הי"ו

